



Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa



Fundusz Ochrony Rolnictwa

Warszawa, 03.04.2025 r.

Fundusz Ochrony Rolnictwa



- Ustawa z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa - weszła w życie z dniem 1 lipca 2023 r.
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz niektórych ustaw - weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Celem ustawy jest stworzenie możliwości prawnych gwarantujących producentom rolnym i grupom uzyskanie rekompensaty z tytułu utraty przychodów z prowadzonej przez nich działalności rolniczej, w przypadku upadłości nabywców produktów rolnych.

Ustawa o Funduszu Ochrony Rolnictwa



1 stycznia 2025 r. weszła w życie **Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz niektórych innych ustaw**, która wprowadziła m.in. następujące zmiany w ustawie o Funduszu Ochrony Rolnictwa:

- ✓ poszerzenie katalogu podmiotów, które – po spełnieniu ustawowych warunków – mogą ubiegać się o rekompensatę z FOR o **grupy producentów rolnych, organizacje producentów rolnych, organizacje producentów owoców i warzyw, spółdzielnie rolników, rolnicze spółdzielnie, rolnicze zrzeszenia branżowe;**
- ✓ wypłacane rekompensaty będą stanowić pomoc *de minimis* w rolnictwie;
- ✓ doprecyzowanie warunków uznania podmiotu skupującego za niewypłacalny po jego wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- ✓ ograniczenie ilości składanych **deklaracji** o wysokości naliczonych wpłat na FOR z kwartalnych na **roczne**, tj. do 14 lutego roku następującego po roku, za który dokonuje się naliczenia tych wpłat;
- ✓ brak obowiązku składania deklaracji oraz dokonywania wpłat, w przypadku gdy kwota wpłat nie przekracza pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
- ✓ dodanie działu V ordynacji podatkowej

Procesy



- ✓ **Przyznanie i wypłata** rekompensat.
- ✓ Składanie **deklaracji** i dokonywanie **wpłat** na Fundusz.
- ✓ Przekazywanie przez podmiot, który stał się niewypłacalny, syndyka albo inną osobę sprawującą zarząd nad majątkiem **wykazów producentów rolnych**, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne oraz **potwierdzenie kwot** niewypłaconych środków finansowych.

Rekompensaty



Rekompensaty są przyznawane i wypłacane **producentowi rolnemu lub grupie**, który/e nie otrzymał/y zapłaty za produkty rolne wyprodukowane przez niego lub członków grupy, zbyte przez niego/nią podmiotowi, który stał się niewypłacalny w okresie do dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o rekompensatę.

Wysokość rekompensaty ustalana jest jako **iloczyn** procentowej stawki ustalonej przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych i kwoty wierzytelności netto za zbyte produkty rolne. Limitem wypłaty rekompensaty jest wysokość pomocy de minimis 50 tyś €.

Wniosek o przyznanie rekompensaty producent rolny składa do Dyrektora OT KOWR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Rekompensaty



Beneficjent może wystąpić z wnioskiem o przyznanie rekompensaty z tytułu nieotrzymania zapłaty za sprzedane produkty rolne jeżeli:

- ✓ jest **producentem rolnym** w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), lub **„grupą”** w rozumieniu uFOR (np. grupa producentów rolnych, organizacja producentów rolnych, spółdzielnia rolników);
- ✓ nie otrzymał zapłaty za wyprodukowane przez niego produkty rolne;
- ✓ wierzytelność nie uległa przedawnieniu i **powstała przed datą wystąpienia niewypłacalności podmiotu skupującego.**

A jego dłużnik:

- ✓ stał się niewypłacalny, w myśl ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa.

Rekompensaty



Dłużnik stał się niewypłacalny jeżeli w terminie określonym w uFOR:

- ✓ ogłoszono upadłość wobec tego podmiotu
- ✓ oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości tego podmiotu
- ✓ umorzono postępowanie upadłościowe wobec tego podmiotu
- ✓ otwarto postępowanie restrukturyzacyjne (przyśpieszone postępowanie układowe, postępowanie układowe, postępowanie sanacyjne)
- ✓ podmiot będący osobą fizyczną został wykreślony z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i zarazem sąd upadłościowy wydał odpowiednie postanowienie (np. o ogłoszeniu upadłości, oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości).

Rekompensaty



- ✓ Rekompensata ustalana jest w stosunku do zgłoszonej we wniosku kwoty wierzytelności netto, tj. pomniejszonej o podatek od towarów i usług oraz bez odsetek ustawowych za opóźnienie.
- ✓ Wysokość rekompensaty ustalona jest w oparciu o ustaloną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi procentową stawkę w oparciu o sumę kwot wierzytelności wynikających ze złożonych w danym roku wniosków o przyznanie rekompensaty oraz wysokości środków zgromadzonych na Funduszu.
- ✓ Rekompensata stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie (obecnie limit wynosi 50 tys. €).
- ✓ Rekompensacie podlegają tylko wierzytelności wynikające z faktur VAT oraz faktur VAT RR, które powstały przed datą wystąpienia niewypłacalności podmiotu skupującego.
- ✓ Po wypłacie rekompensaty przez KOWR, beneficjent nadal zachowuje prawo do dochodzenia pozostałej części należności od dłużnika.

Wypłata rekompensat w 2025 r.



W 2025 r. wnioski o rekompensatę składane były do OT KOWR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego w odniesieniu do podmiotu, który stał się niewypłacalny w okresie **od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2024 r.**

Rekompensaty



Wniosek o przyznanie rekompensaty powinien zawierać:

- ✓ czytelnie wypełnione wszystkie pola;
- ✓ numer rachunku bankowego lub rachunek SKOK - Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej;
- ✓ dodatkowe załączniki, tj.:
 - oświadczenie albo zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702 z późn. zm.),
 - oświadczenie dotyczące wierzytelności: które istnieją w dniu wydania decyzji, którym nie minął termin przedawnienia, które powstały przed datą niewypłacalności podmiotu skupującego,
 - w przypadku wnioskodawcy będącego grupą – oświadczenie, że grupa nabyła od jej członków będących producentami rolnymi wyprodukowane przez nich produkty rolne.

Rekompensaty w 2023 r.



- ✓ w roku 2023 zrealizowano po raz pierwszy proces wydawania decyzji w zakresie przyznawania rekompensat producentom rolnym,
- ✓ rekompensaty w 2023 r. przyznawane były w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- ✓ do OT KOWR wpłynęło **709** wniosków o przyznanie rekompensaty na kwotę **31,84** mln zł, z czego pozytywnie rozpatrzonych zostało **451** wniosków, na podstawie których zostały przyznane rekompensaty w wysokości **17,1** mln zł;
- ✓ rekompensaty zostały wypłacane z dotacji celowej MRiRW.

Rekompensaty w 2024 r.



- ✓ rekompensaty w 2024 r. przyznawane były w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- ✓ do OT KOWR wpłynęło **1 117** wniosków o przyznanie rekompensaty na łączną kwotę **66,70** mln zł;
- ✓ wypłat dokonano do **622** wniosków na kwotę **21,50** mln zł;
- ✓ rekompensaty zostały wypłacone ze środków Funduszu.

Rekompensaty w 2025 r.



Na dzień **31.03.2025 r.**

- ✓ do OT KOWR wpłynęło **454** wnioski o przyznanie rekompensaty na łączną kwotę **60,28** mln zł;
- ✓ Zostały złożone wnioski do **76** Podmiotów, które nie dokonały zapłaty za zbyte produkty rolne - są to podmioty z branży mięsnej, owoców i warzyw, zbóż oraz mleczarskiej.

Deklaracje i wpłaty



- ✓ deklaracje składane są i wpłaty dokonywane są przez **podmioty prowadzące skup, przechowywanie, obróbkę lub przetwórstwo produktów rolnych;**
- ✓ naliczane są w wysokości **0,125%** od **wartości netto produktów rolnych** (bez podatku od towarów i usług), **określonych w załączniku I do Traktatu, nabytych od producentów rolnych, który je wyprodukował;**
- ✓ wartość produktów rolnych bez podatku VAT nabytych od producenta rolnego jest ustalana na podstawie faktur VAT i faktur VAT RR uwzględnianych w deklaracjach podatkowych, o których mowa w art. 99 ustawy o podatku od towarów i usług;
- ✓ w momencie uwzględnienia faktur w deklaracji podatkowej powstaje obowiązek obliczenia i dokonania stosownej wpłaty;
- ✓ obowiązek dokonywania wpłat na Fundusz **nie może być przenoszony na producenta rolnego.**

Deklaracje i wpłaty za 2024 r.



W **2024** r., podmioty skupujące składały do OT KOWR **kwartalne deklaracje** o wysokości naliczonych wpłat na FOR, w terminie do 26 dnia miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału i dokonywały wpłat do ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału.

W przypadku, gdy w danym kwartale wyliczona kwota należnej wpłaty:

- wynosiła **zero (0zł)**, podmiot nie był zobowiązany do składania w KOWR deklaracji o wysokości naliczonych wpłat,
- nie przekroczyła dwudziestokrotności wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (**320zł**), podmiot skupujący był zobowiązany do złożenia deklaracji, bez obowiązku wpłaty na Fundusz jednakże należność tę zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny kwartał, w którym wysokość kwoty należnej przekroczyła dwudziestokrotność wysokości kosztów tego upomnienia

Deklaracje i wpłaty za 2024 r.



Nowelizacja ustawy

W przypadku, gdy w danym kwartale wyliczona kwota należnej wpłaty:

- nie przekroczyła pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (**80zł**), podmiot skupujący nie był zobowiązany do złożenia deklaracji oraz wpłaty na Fundusz;
- przekroczyła pięciokrotność kosztów postępowania egzekucyjnego w administracji (**80zł**) i jednocześnie nie przekroczyła dwudziestokrotności wysokości tych kosztów (**320zł**), podmiot skupujący był zobowiązany do złożenia deklaracji, bez obowiązku wpłaty na Fundusz jednakże należność tę zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny kwartał, w którym wysokość kwoty należnej przekroczyła dwudziestokrotność wysokości kosztów tego upomnienia;
- przekroczyła dwudziestokrotność kosztów postępowania egzekucyjnego w administracji (**320zł**), podmiot był zobowiązany do złożenia deklaracji oraz wpłaty na Fundusz

Deklaracje i wpłaty za 2025 r.



Począwszy od 2025 r. (zgodnie z nowelizacją ustawy), podmioty skupujące składają do OT KOWR **roczne deklaracje** o wysokości naliczonych wpłat na FOR oraz dokonują wpłat w terminie do 14 lutego roku następującego po roku, za który dokonały tego naliczenia (tj. w 2026 r. za 2025 r.)

W przypadku, gdy w danym roku wyliczona kwota należnej wpłaty:

- nie przekracza pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (**80 zł**) podmiot skupujący nie składa deklaracji i nie dokonuje wpłaty na Fundusz, jednakże należność tę zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny rok, w którym wysokość kwoty należnej przekroczyła pięciokrotność wysokości kosztów tego upomnienia
- przekracza pięciokrotność kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (**80 zł**), podmiot skupujący jest zobowiązany do złożenia deklaracji oraz wpłaty na Fundusz

Wykaz producentów rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne



Podmiot skupujący, który stał się niewypłacalny, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu, zobowiązani są do przekazania Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, w wersji elektronicznej, **wykazu producentów rolnych i grup**, którzy/e nie otrzymali/ły zapłaty za zbyte temu podmiotowi produkty rolne, w terminie **2 miesięcy od daty jego niewypłacalności**.

Wykaz producentów rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne



Podmiot skupujący, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu zobowiązani są do **poinformowania producentów rolnych i grupy ujętych w wykazach**, o przekazaniu tych wykazów Dyrektorowi Generalnemu KOWR, w terminie **miesiąca** od dnia ich przekazania.

Kary



Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 uFOR, podmiot skupujący, który nie przekaze kwartalnej deklaracji o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz w terminie określonym w art. 5 ust. 1 uFOR, tj. do 26 dnia miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału, podlega karze pieniężnej **w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia**, lecz nie wyższej niż 10 000 zł.

Nowelizacja ustawy:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 uFOR, podmiot skupujący, który nie przekaze kwartalnej deklaracji o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz w terminie określonym w art. 5 ust. 1 uFOR, podlega karze pieniężnej **w wysokości kwoty naliczonej wpłaty na Fundusz**, ale nie wyższej niż 10 000 zł.

- ✓ do kar za określone w art. 17 ust. 1 (nieterminowe złożenie deklaracji) naruszenie prawa powstałe przed dniem wejścia w życie nowelizacji, będzie miał zastosowanie art. 189c k.p.a. – jeżeli w czasie wydawania decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie naruszenia prawa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony.



Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Departament Interwencji Rynkowych

kontakt@kowr.gov.pl

www.gov.pl/web/kowr